

Міністерство освіти і науки України
Управління культури і туризму Харківської обласної державної адміністрації
Харківський обласний туристсько-спортивний союз
Харківський національний університет міського господарства
імені О.М. Бекетова
AGH Науково-технічний університет (Польща)
Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна
Науково-дослідний центр індустріальних проблем розвитку НАН України
Varna University of Management (Болгарія)
Варненський вільний університет (Болгарія)
Харківський державний університет харчування та торгівлі
Український державний університет залізничного транспорту
Національний університет біоресурсів і природокористування України
Уманський національний університет садівництва
Львівський державний університет фізичної культури імені Івана Боберського
Одеська національна академія харчових технологій

«СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ІНДУСТРІЇ ТУРИЗМУ ТА ГОСТИННОСТІ У КОНКУРЕНТНОМУ СЕРЕДОВИЩІ»

*МАТЕРІАЛИ МІЖНАРОДНОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ*

ХАРКІВ-2020

«Сучасні тенденції розвитку індустрії туризму та гостинності у конкурентному середовищі»: матеріали міжнародної науково-практичної конференції, м. Харків / колектив авторів; Харківський національний університет міського господарства імені О.М. Бекетова, 2020. – 232 с.

Доповіді науково-практичної конференції містять результати досліджень стосовно теоретичних, методичних та практичних підходів щодо розвитку міжнародного та внутрішнього туризму; розвитку гостинності та інфраструктури дестинацій; економіки, менеджменту та маркетингу підприємств індустрії туризму і гостинності; розвитку інновацій, інформаційних та digital-технологій в індустрії туризму і гостинності; організації екскурсійного обслуговування в дестинаціях. Призначено для наукових, науково-педагогічних працівників, фахівців з туризму та економіки, студентів, аспірантів.

Роботи друкуються в авторській редакції. Редакційна колегія не несе відповідальності за достовірність статистичної та іншої інформації, яку надано в рукописах, а також коректність цитованості матеріалу, і залишає за собою право не розподіляти поглядів деяких авторів на питання, що розглянуто на конференції.

Організаційний комітет:

Голова: *Бабаєв В.М.*, ректор ХНУМГ ім. О.М. Бекетова, д-р наук з держ. управління, професор

Заступник голови: *Сухонос М.К.*, проректор з наукової роботи ХНУМГ ім. О.М. Бекетова, д-р екон. наук, професор

Члени організаційного комітету:

Писаревський І.М., декан ф-ту Менеджменту ХНУМГ ім. О.М. Бекетова, д-р екон. наук, професор;

Оболенцева Л.В., зав. каф. Туризму і готельного господарства ХНУМГ ім. О.М. Бекетова, д-р екон. наук, доцент;

Dimitrina Kamenova, Professor, PhD (VUM, Barna, Bulgaria);

Giuseppe T. Cirella, Professor, PhD, Director and Head of Research Polo Centre of Sustainability;

Меліх О.О., зав. каф. Туристичного бізнесу та рекреації ОНАХТ, д-р екон. наук, професор;

Холявка В.З., декан факультету Туризму ЛДУФК ім. І. Боберського, к-т екон. наук, доцент;

Басюк Д.І., зав. каф. Туристичного та готельно-ресторанного бізнесу і консалтингу НУБіП України, д-р екон. наук, професор;

Транченко Л.В., зав. каф. Туризму та готельно-ресторанної справи Уманського НУС, д-р екон. наук, професор;

Богдан Н.М., д-р екон. наук, професор каф. Туризму і готельного господарства ХНУМГ ім. О.М. Бекетова;

Угоднікова О.І., к-т екон. наук, доцент, голова Первинної профспілкової організації студентів ХНУМГ ім. О.М. Бекетова, голова ГО «Надихай», член Центрального комітету Профспілки працівників освіти і науки України;

Козлова А.О., к-т екон. наук, каф. Туризму і готельного господарства ХНУМГ ім. О.М. Бекетова;

Кравець О.М., начальник відділу корпоративних комунікацій і PR ХНУМГ ім. О.М. Бекетова.

© Колектив авторів, 2020

© Харківський національний університет міського господарства імені О.М. Бекетова

Міністерство освіти і науки України
Управління культури і туризму Харківської обласної державної адміністрації
Харківський обласний туристсько-спортивний союз
Харківський національний університет міського господарства
імені О.М. Бекетова
AGH Науково-технічний університет (Польща)
Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна
Науково-дослідний центр індустріальних проблем розвитку НАН України
Varna University of Management (Болгарія)
Варненський вільний університет (Болгарія)
Харківський державний університет харчування та торгівлі
Український державний університет залізничного транспорту
Національний університет біоресурсів і природокористування України
Уманський національний університет садівництва
Львівський державний університет фізичної культури імені Івана Боберського
Одеська національна академія харчових технологій

«СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ІНДУСТРІЇ ТУРИЗМУ ТА ГОСТИННОСТІ У КОНКУРЕНТНОМУ СЕРЕДОВИЩІ»

**МАТЕРІАЛИ
МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ**

Соколенко А.С., Онопрієнко К.Ю. ПІДВИЩЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ РЕСТОРАННОГО ГОСПОДАРСТВА ЗА РАХУНОК УПРОВАДЖЕННЯ СИСТЕМИ ЯКОСТІ	36
Соколенко А.С., Романенко А.М. ОСОБЛИВОСТІ ВПРОВАДЖЕННЯ СИСТЕМИ НАССР У ЗАКЛАДАХ РЕСТОРАННОГО ГОСПОДАРСТВА	38
СЕКЦІЯ 3. ЕКОНОМІКА, МЕНЕДЖМЕНТ ТА МАРКЕТИНГ ПІДПРИЄМСТВ ІНДУСТРІЇ ТУРИЗМУ І ГОСТИННОСТІ.....	41
Александрова С.А. СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ ПЕРСОНАЛУ ПІДПРИЄМСТВ ІНДУСТРІЇ ТУРИЗМУ І ГОСТИННОСТІ.....	41
Александрова С.А., Голуб М.Є. СТРАТЕГІЧНЕ УПРАВЛІННЯ ІМІДЖЕМ ПІДПРИЄМСТВ ГОТЕЛЬНОГО ГОСПОДАРСТВА.....	43
Антонюк К.Г. ДЖЕРЕЛА ІНВЕСТИЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РОЗВИТКУ ТУРИЗМУ В УКРАЇНІ.....	45
Белікова М.В. ПРОТОКОЛЬНЕ ОБСЛУГОВУВАННЯ ТА ГОСТИННІСТЬ В ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННИХ КОМПЛЕКСАХ МЕРЕЖІ АМАРА (ТУРЕЧЧИНА).....	47
Кирєєнко Н.В., Погасій С.О., Полнікова А.С. СТРАТЕГІЇ ЦІНОУТВОРЕННЯ В ІНДУСТРІЇ ТУРИЗМУ.....	49
Колянко О.В., Миронов Ю.Б. ОСОБЛИВОСТІ КОРПОРАТИВНОЇ КУЛЬТУРИ В ІНДУСТРІЇ ГОСТИННОСТІ.....	51
Кондратенко Н.О., Волкова М.В. ДЕТЕРМІНАНТИ СТІЙКОГО РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВ ГОСТИННОСТІ.....	53
Крайнюк Л.М., Мішньова Я.В. ПРИЧИНИ І ПРОБЛЕМИ ВПРОВАДЖЕННЯ РЕІНЖІНІРИНГУ НА ПІДПРИЄМСТВАХ ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННОГО СЕКТОРУ.....	55
Нохріна Л.А., Погасій С.О. Мордовцева К.О. ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ЦІН НА ТУРИСТИЧНІ ПОСЛУГИ В СУЧАСНИХ ЕКОНОМІЧНИХ УМОВАХ	57
Оболенцева Л.В. МЕХАНІЗМ УПРАВЛІННЯ МОТИВАЦІЄЮ ПЕРСОНАЛУ ГОТЕЛЮ.....	59
Радіонова О.М., Шульженко І.С. НОВА ПРОФЕСІЯ: «ІВЕНТ- МЕНЕДЖЕР» В ІНДУСТРІЇ ГОСТИННОСТІ	61
Полчанінова І.Л., Осьмачко В.С. УПРАВЛІННЯ ЕКОНОМІЧНОЮ СТІЙКІСТЮ ПІДПРИЄМСТВ ТУРИСТСЬКОЇ ІНДУСТРІЇ В КОНТЕКСТІ СТАЛОГО РОЗВИТКУ.....	63
Рябенська М.О. СТРАТЕГІЧНІ АСПЕКТИ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВАМИ У СФЕРІ ГОТЕЛЬНОГО БІЗНЕСУ.....	65
Савельєва І.В., Іванов А.М. РЕБРЕНДІНГ ЯК СКЛАДОВА КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННОГО БІЗНЕСУ.....	67
Угоднікова О.І., Павицька М.П. МАРКЕТИНГОВИЙ АНАЛІЗ БІЗНЕС- ІДЕЇ У ГАЛУЗІ ТУРИЗМУ.....	69
Шаповаленко Д.О., Дурнева А.О., Тереняк І.В. ФОРМУВАННЯ ТУРИСТСЬКОГО ІМІДЖУ В СУЧАСНИХ УМОВАХ.....	71

Антонюк К.Г.,
асистент кафедри туризму та готельно-ресторанної справи,
Вінницький торговельно-економічний інститут
Київського національного торговельно-економічного університету

ДЖЕРЕЛА ІНВЕСТИЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РОЗВИТКУ ТУРИЗМУ В УКРАЇНІ

Україна, будуючи свою економіку на ринкових засадах також включається у світовий туристичний процес. Однак, успішна інтеграція України в європейський туристичний простір вимагає дотримання міжнародних норм і стандартів якості туристичних послуг, будівництва й обладнання доріг та інших об'єктів туристичної інфраструктури. Особливо гостро постає необхідність оцінки інвестиційного забезпечення, оскільки саме інвестиційний клімат в цілому й інвестиційна привабливість окремих видів туристичної діяльності та туристичних районів впливають на темпи структурних зрушень в економіці країни.

До джерел інвестиційного забезпечення розвитку туристичної галузі слід відносити: вкладення в туристичні підприємства іноземного та вітчизняного капіталу, кредитні фінансові ресурси, внутрішні інвестиційні джерела підприємств (амортизація, прибуток), заощадження населення (напрямую та через фінансові установи).

У сучасних реаліях України для підвищення інвестиційного інтересу з боку іноземного інвестора є безліч умов, обумовлених рядом досить суперечливих факторів. Відсутність у даний час ефективної конкуренції серед вітчизняних туристичних підприємств, дешева робоча сила, відносно недорогий і ємний (хоча і не досить якісний) ринок матеріально-технічної бази, неосяжний споживчий ринок і, насамперед, можливість одержання значно більш високих норм прибутку в порівнянні з розвинутими країнами – все це повинно робити українську економіку особливо привабливою для іноземних підприємців. У той же час більшість іноземних експертів виділяють вирішальними факторами інвестиційної привабливості країни стабільність економічної, політичної та соціальної ситуації в регіоні, відсутність яких в Україні фактично ліквідує всі попередньо зазначені умови [1].

Стосовно внутрішніх джерел інвестування слід визнати, що потреби туристичної індустрії в прямих капіталовкладеннях значно перевищують існуючу на вітчизняному фінансовому ринку інвестиційну пропозицію.

Так, кредит займає особливе місце в системі внутрішніх джерел управління інвестиційною діяльністю. Нажаль, негативний вплив світової фінансової кризи на економіку України закономірним чином позначився й на розвитку системи кредитування вітчизняного підприємництва.

Зараз відсоткові ставки за кредитами для великих компаній становлять 20-25% річних у гривні (рік тому кредитні відсотки були на рівні 15-17 %). Банківські кредити малим та середнім компаніям обходяться ще дорожче: від

30% до 50% річних у гривні [3]. Отже, за таких умов кредит як вагомий інструмент інвестиційного забезпечення втрачає свої функції.

Більшість авторів дотримуються тієї точки зору, що важливим джерелом самофінансування інвестицій є амортизація. Поступове зношування основних засобів виражається в амортизаційних відрахуваннях, які зараховуються до витрат об'єктів діяльності. З цих відрахувань створюється амортизаційний фонд, акумульовані грошові ресурси якого дають змогу ефективніше ними управляти, а відтак інвестувати, забезпечуючи протекцію, та по можливості розширене відтворення основних фондів. Нажаль, сьогодні поняття «амортизаційний фонд» використовується лише на теоретичному рівні, господарюючі системи на практиці амортизаційний фонд не формують. Окрім того велике значення мають норми, за якими буде нараховуватись амортизація. Так, занижені норми амортизації в Україні призводять до зменшення амортизаційних відрахувань, що в свою чергу не дає можливість швидкого відтворення майнового потенціалу національних туристичних підприємств.

Оцінка інвестиційного забезпечення за галузевим принципом передбачає виокремлення сукупності видів діяльності, що забезпечують розвиток туризму, а саме:

- готелів та ресторанів;
- транспорту та зв'язку (в т.ч. послуги з організації подорожувань);
- санаторно-курортних закладів;
- у сфері культури та спорту, відпочинку та розваг;
- інші види діяльності (виробництво сувенірів, видавнича, фінансова діяльність, оренда машин та устаткування, прокат побутових виробів і предметів особистого вжитку, здавання в оренду власного нерухомого майна тощо).

Зазначимо, що в Україні з урахуванням необхідності інвестування у розвиток всіх видів туристичної діяльності, було розроблено концептуальну базу довгострокової Державної програми [2], що передбачила створення організаційно-правових та економічних засад становлення туризму та його інфраструктури як важливого засобу культурного та духовного виховання громадян України, відтворення їх трудового потенціалу.

Список літератури

1. Гавран В.Я. Управління інвестиційною діяльністю в рекреаційно-туристичній сфері. Львів. 2017. 203 с.
2. Гнатюк Т.М. Розробка механізму управління інвестиційною діяльністю підприємств туристичної сфери. Івано-Франківськ. 2016. 178 с.
3. Щипанська М.В., Кругляк А.В. Фінансування малих підприємств в Україні в умовах економічної кризи. URL: <http://intkonf.org>. (дата звернення 15.03.2020)